RAADSVOORSTEL

ONDERWERP
Jaarstukken 2022

BESLISPUNTEN
1. Kennis te nemen van:
   a) de mate van realisatie van de doelstellingen en besteding van de middelen uit de programmabegroting 2022 zoals verwoord in de jaarstukken (jaarverslag) 2022 en
   b) de uitkomsten van de in 2022 gecontroleerde processen op financiële rechtmatigheid, gegeven de door de raad gestelde tolerantiegrenzen;
2. een bedrag van € 8.203.914 te storten in een nieuw te vormen reserve grote projecten ten behoeve van dekking kapitaallasten van grote projecten;
3. een bedrag van € 100.000 te storten in de Algemene Risico Reserve ten behoeve van klimaatinstallatie brede school Den Ham
4. een bedrag van € 108.000 te storten in de Algemene Risico Reserve ten behoeve van POK gelden, uitgaven in 2023
5. een bedrag van € 500.000 te storten in de Algemene Risico Reserve ten behoeve van initiatieven duurzame energiemaatregelen;
6. een bedrag van € 547.000 te storten in een nieuw te vormen reserve Personeel ten behoeve van salarislasten 2023;
7. een bedrag van € 1.008.000 te storten in de Algemene Risico Reserve ten behoeve van uitgaven in het kader van de energietoeslag, uitgaven in 2023;
8. een bedrag van € 1.200.000 van de Algemene Risico Reserve over te hevelen naar een nieuw te vormen reserve Personeel;
9. Het accountantsverslag 2022 en het rapport rechtmatigheid 2022 voor kennisgeving aan te nemen.
10. De Jaarstukken 2022, inclusief het verslag informatie- en archiefbeheer 2022, vast te stellen.
11. De geactualiseerde exploitatieopzetten vast te stellen.

INLEIDING
Jaarlijks worden de jaarstukken opgesteld. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag (met programmaverantwoording en paragrafen) en de jaarrekening (met het overzicht van baten en lasten, balans en de toelichting en de bijlage met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen). In de jaarstukken wordt met behulp van de doelenbomen verantwoording afgelegd over het begrotingsjaar 2022.

De jaarrekening 2022 sluit met een positief resultaat van € 10.466.914,= Wij zijn voornemens dit saldo als volgt te bestemmen:

Klimaatinstallatie brede school Den Ham, uitgaven in 2023	€	100.000
Inzet personeel storten in reserve personeel	€	547.000
POK gelden, uitgaven in 2023	€	108.000
Initiatieven duurzame energiemaatregelen	€	500.000
Algemene uitkering, uitgaven in 2023 (o.a. energietoeslag)	€	1.008.000
Dotatie reserve grote projecten	€	8.203.914
	€	10.466.914

Daarnaast wordt voorgesteld het bedrag van € 1.200.000, dat vorig jaar in de Algemene Risico Reserve is gestort t.b.v. inhuur personeel (en nog niet uitgegeven is), te storten in een nieuw te vormen reserve personeel. Dit wordt aangewend t.b.v. de organisatieontwikkeling, inhuur personeel en extra opleiding personeel.

Het positieve saldo bestaat uit een aantal (voornamelijk incidentele) voordelen. Zo is er sprake van een hogere algemene uitkering dan verwacht. Sommige voordelen zijn ontstaan doordat niet alles

uitgevoerd kon worden in 2022. Dit is onder andere de oorzaak voor lagere kapitaallasten.
Gemeenten hebben te maken met een krapte op de arbeidsmarkt. Op diverse functies zijn vacatures meermalen uitgezet, zonder gewenst resultaat (dit heeft in deze jaarrekening geleid tot een lagere personele uitgaven). Daarom wordt op onderdelen voorgesteld een deel van het saldo te bestemmen voor de onderwerpen die worden doorgeschoven naar 2023 (werkbudget economie en klimaatinstallatie brede school). Het niet kunnen uitvoeren van werkzaamheden of het niet kunnen wegzetten van werk heeft uiteraard niet alleen financiële consequenties, maar heeft ook gevolgen voor de mate van doelrealisatie. Dit speelt met name op het gebied van ruimte.
Om de forse inhoudelijke ambities waar te maken is het noodzakelijk de organisatie goed in positie te brengen. In aansluiting op de raadsbrief doorontwikkeling organisatie wordt bij deze jaarrekening voorgesteld een nieuwe bestemmingsreserve “personeel” te vormen. Bij deze adviesnota wordt tevens voorgesteld om de gelden die vorig jaar beschikbaar zijn gesteld (€ 1.200.000) ook in deze reserve te storten.
In deze jaarrekening is het voorlopig liquidatiesaldo van de GR Soweco opgenomen. Er vindt nog een onderzoek plaats of de werf moet worden verbouwd uit (een deel van deze) middelen. Dit vraagt eerst een nadere uitwerking van de SW en de toekomst irt de Participatiewet en onze eigen buitendienst.

In deze jaarrekening zien we een onderuitputting op de kosten binnen sociaal domein. Hierin zien wij ook de vruchten van ons ingezette beleid door versterking van het voorliggend veld in combinatie met sterke sturing aan de voorkant. Afwijkingen met een structureel karakter zijn meegenomen in de kadernota 2024.

Naar aanleiding van de ‘Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag’ (POK, Toeslagenaffaire) heeft het kabinet voorstellen gedaan om de dienstverlening vanuit de overheid fundamenteel te verbeteren. Het kabinet stelt onder andere voor om de uitvoeringscapaciteit bij de overheid te versterken en extra ondersteuning te bieden aan mensen in kwetsbare posities. Hiervoor zijn middelen beschikbaar gesteld die in 2023 worden ingezet.

Conform nieuwe BBV voorschriften hebben we in deze jaarrekening ruim € 900.000 gestort in de voorziening spaar- en bovenwettelijk verlof.

Vele ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid maken dat de energietransitie voor gemeenten een opgave is waarbij techniek, regelgeving en een speelveld met vele partners maken dat deze opgave complex is. Omdat de ‘markt’ afwachtend is om duurzame energieopwekking zonder overheidsondersteuning op te pakken, is het nodig dat de gemeente, vanuit haar verantwoordelijkheid, een stimulerende en initiërende rol inneemt. De kansen die er in Twenterand zijn, dienen op hun haalbaarheid onderzocht te worden en dienen partijen ondersteund en gestimuleerd te worden. De aanwezigheid van een zoekgebied voor windenergie, een eigen zonnepark, een aantal grote potentiële afnemers van duurzame energie en de aanwezigheid van water als grondstof voor waterstof, alle geografisch geconcentreerd binnen Twenterand, maken dat er kansen liggen om een start te maken om lokaal een forse stap te zetten in de energietransitie. Hiertoe zijn (incidentele) middelen benodigd om deze mogelijkheden te onderzoeken en te stimuleren. Om deze reden wordt voorgesteld om eenmalig € 500.000 beschikbaar te stellen. Met deze middelen kan de gemeente lokale initiatieven op het gebied (van opwekking) van duurzame energie stimuleren, initiëren en eventueel een startkapitaal inleggen.

Gemeenten staan financieel onder druk. Niet alleen gemeente Twenterand, ook landelijk klinkt het geluid van een naderende ravijnjaren vanaf 2026. In deze jaarrekening zijn de financiën positief, voor de langere termijn zijn we nog niet uit de problemen. Daarom wordt bij bestemming van het rekeningsaldo voorgesteld het saldo te gebruiken om de lastendruk in de toekomst te dempen. Dit willen wij doen door het vormen van een reserve kapitaallasten grote projecten, waaruit we kapitaallasten kunnen dekken voor toekomstige investeringen.

De weerstandscapaciteit bedraagt € 16,1 miljoen. Het totale bedrag aan risico’s waar de gemeente aan blootgesteld is, bedraagt € 6,5 miljoen. Dit leidt tot een huidige dekkingsratio van 2,5. Het weerstandsvermogen neemt als gevolg van bovengenoemde voorgestelde resultaatbestemming af met € 1,2 miljoen. Dit leidt tot een daling van de dekkingsratio naar 2,3. De vastgestelde norm is 1,0.

De ratio grondexploitatie bedraagt 2.72%, dit is laag te noemen. De ratio is gedaald ten opzichte van vorig jaar (2021: 3,6%). Dit betekent dat de gemeente minder risico's loopt en is dus zonder meer positief te noemen.
De solvabiliteit is gestegen van 35,4% naar 42,13%. Hoe hoger dit percentage is, hoe beter de gemeente in staat is om aan haar verplichtingen op de lange termijn te voldoen. Dit percentage is beter dan het landelijk gemiddelde.
De toevoeging vanuit het grondbedrijf aan de reserve risico's grondbedrijf is dit jaar € 71.500. Samen met de toevoeging over het jaar 2020 en 2021 van € 678.000, zorgt dit ervoor dat er per ultimo 2022 een bedrag van € 750.000 in de reserve risico's grondbedrijf zit. Dit is een verbetering ten opzichte van vorig jaar.

Een nadere analyse van de begrotingsafwijkingen en een uitgebreide verschillenverklaring is opgenomen bij de programma's en bij de analyse begrotingsafwijkingen. In de inleiding zijn de grootste afwijkingen opgenomen.

De jaarstukken maken onderdeel uit van de begrotingscyclus. Na vaststelling van de programmabegroting 2022 is de raad geïnformeerd over de ontwikkeling van de beleidsrealisatie en de budgetten via de Berap 2022. Met deze programmaverantwoording en jaarrekening wordt de begrotingscyclus voor het jaar 2022 afgesloten.

BEOOGD EFFECT
Verantwoording afleggen over het begrotingsjaar 2022, conform de Gemeentewet en de richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), draagt bij aan een volledig en betrouwbaar beeld van de gemeentelijke financiële positie en een kwalitatief goede, effectieve en efficiënte ondersteuning en advisering aan bestuur en organisatie.

ARGUMENTEN
ARGUMENTEN
1. *Het college dient verantwoording af te leggen over het begrotingsjaar 2022*
   Op basis van artikel 197 van de Gemeentewet dient het college aan de raad over elk begrotingsjaar verantwoording af te leggen over het door hem gevoerde bestuur in de jaarrekening en het jaarverslag. Met het jaarverslag 2022 wordt verantwoording afgelegd aan de raad over de mate van realisatie van de in de programmabegroting 2022 opgenomen doelstellingen.
2. *Rapport Rechtmatigheid 2022*
   Het college dient verantwoording af te leggen over de financieel rechtmatige uitvoering van de beheershandelingen over het begrotingsjaar 2022. Dit met het oog op het verkrijgen van een goedkeurende rechtmatigheidsverklaring;
3./4. *Het college is bevoegd de raad een voorstel te doen over de bestemming van het saldo van de jaarrekening.*
   In het jaarverslag wordt verantwoording afgelegd over welke middelen gemoeid waren met de realisatie van de voorgenomen doelstellingen (jaarrekening). Het begrotingsjaar 2022 resulteert in een positief saldo. Het college doet het voorstel en de raad is bevoegd het saldo te bestemmen. Voorgesteld wordt om het positieve saldo van € 10.466.914,= als volgt te bestemmen;

- Klimaatinstallatie brede school Den Ham, uitgaven in 2023	€	100.000
- Inzet personeel storten in reserve personeel	€	547.000
- POK gelden, uitgaven in 2023	€	108.000
- Initiatieven duurzame energiemaatregelen	€	500.000
- Algemene uitkering, uitgaven in 2023 (o.a. energietoeslag)	€	1.008.000
- Dotatie reserve grote projecten	€	8.203.914
	€	10.466.914

5. *Jaarlijks moeten de exploitatieopzetten worden geactualiseerd*

De actualisatie van de exploitatieopzetten is een wettelijke verplichting vanuit de BBV-voorschriften en geeft inzicht in de laatste stand van zaken, de te verwachten kosten en opbrengsten en de risico's. De vaststelling is een bevoegdheid van de raad.

6. Het verslag Archief- en informatiebeheer 2022 maakt onderdeel uit van het jaarverslag, als bijlage, naar aanleiding van het tweejaarlijkse verslag wat dient als horizontale verantwoording aan de gemeenteraad op basis van Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's). Om het jaar wordt verslag gedaan van de voortgang met betrekking tot de in het verantwoordingsverslag opgenomen verbeterpunten. Dit verslag dient tevens als informatie voor het informatiemanagement t.b.v. het Interbestuurlijk Toezicht.

KANTTEKENINGEN

1.1 In het accountantsverslag worden bevindingen opgenomen.

De wettelijke accountantscontrole is uitgevoerd door BDO Accountants. Het accountantsrapport dient nog ontvangen te worden. Onze reactie hierop wordt aangepast zodra deze in definitieve vorm is ontvangen.

1.2 Uiterlijk 15 juli 2023 behoren de Jaarstukken (jaarverslag en jaarrekening) 2022 door de raad vastgesteld te zijn.

Het college dient de vastgestelde jaarrekening en het jaarverslag op grond van art. 200 van de Gemeentewet, in ieder geval vóór 15 juli van het jaar, volgend op het begrotingsjaar, bij gedeputeerde staten van de Provincie Overijssel in te dienen. Deze worden aangeleverd met accountantsverklaring en rapport van bevindingen. Dit betekent dat de jaarstukken 2022 aan de raad worden aangeleverd onder voorbehoud van mogelijke wijzigingen op basis van de bevindingen van de accountant. De jaarstukken zullen dan wederom aangeboden worden aan het college. Indien er geen wijzigingen optreden wordt het accountantsverslag via het college nagezonden aan de raad.
Als gevolg van het constateren van een vermoeden van fraude door de accountant bij de afwikkeling van de controle over 2022, kon niet tijdig een accountantsverklaring afgegeven worden. Twenterand heeft hierdoor uitstel aangevraagd bij de provincie en het ministerie voor het later indienen van de jaarstukken 2022. Dit uitstel is verleend. Conform afspraak worden de jaarstukken op 19 december door de raad vastgesteld.

UITVOERING

Met de jaarstukken 2022 wordt verantwoording afgelegd over het begrotingsjaar 2022. Na vaststelling van de Jaarstukken 2022 door de gemeenteraad is de begrotingscyclus 2022 afgesloten.

Met betrekking tot de aanbevelingen zoals opgenomen in het concept accountantsverslag 2022 en reacties management (algemeen) reageren wij als volgt:

Onderstaand volgende de *algemene* bevindingen, zoals opgenomen in het concept accountantsverslag 2022:

1. BDO constateert dat diverse processen tekortkomingen laten zien waardoor verantwoording achteraf relatief veel tijd vraagt. Dit heeft bijvoorbeeld betrekking op de verantwoording van materiële vaste activa en het proces rondom inkopen & aanbestedingen. Daarnaast is onderbouwende documentatie bij jaarrekeningposten veelal beschrijvend van aard en in mindere mate verklarend (pag. 7).
   Wij herkennen ons in het beeld van het proces rondom inkopen & aanbesteding, maar niet in het beeld over de verantwoording van materiële vaste activa. In het proces rondom inkopen & aanbesteding worden in 2023 verbeteringen aangebracht.
   De bevinding over de onderbouwende documentatie nemen wij mee voor de jaarrekeningcontrole 2023, zodat de onderbouwende documentatie meer verklarend van aard gaat zijn.

Hieronder volgen de bevindingen c.q. aanbevelingen, welke betrekking hebben op de *rechtmatigheid*:

2. BDO constateert dat in het primaire proces van inkopen en aanbesteden duidelijke waarborgen & vastleggingen ontbreken. Dit zorgt ervoor dat voor inkopen niet in alle gevallen inkoopstartdocumentatie aanwezig is. Middels inkoopstartdocumentatie wordt vooraf vastgelegd welke dienst wordt ingekocht, voor welk bedrag en op welke wijze de inkoop kan c.q. moet plaats vinden (pag. 10).
   Acties:
   1. Het fysieke inkoopstartformulier wordt verwerkt in het zaaksysteem Djuma. Dat betekent dat iedereen met een inkoopbehoefte met een waarde vanaf € 7.500 voor leveringen en diensten en € 12.500 voor werken verplicht is een zaak aan te maken in Djuma en het Inkoop Aanvraagformulier te doorlopen (afgerond Q2/begin Q3-2023).
   2. Zodra Djuma is ingericht volgt er een instructie richting de organisatie d.m.v. berichten op intranet en het geven van toelichting bij teams.

3. BDO benadrukt het belang om bij het inkopen en uiteindelijk contracteren van een dienst een duidelijke raming en contractwaarde vast te leggen. Dit is van belang omdat hieraan getoetst moet worden bij een spendanalyse(achteraf) of de uitgaven passen binnen het contract en of afwijkingen gedurende de looptijd van de afgelopen dienst (nog) rechtmatig zijn. Ook dit gebeurt niet altijd (pag. 10).
   Actie:
   1. Voor Europese aanbestedingen wordt vooraf een strategisch inkoopdocument aangemaakt waarmee keuzes worden vastgelegd en de opdrachtwaarde onderbouwd wordt (start juni 2023).

4. BDO constateert dat ondanks verbeteringen in de voorbereiding van de spendanalyse door de afdeling inkoop en Verbijzonderde Interne Controle (VIC) de documentatie en controle achteraf nog moeizaam verloopt. Weliswaar is het proces eerder afgerond dan voorgaand jaar, maar gebrekkige vastlegging bij de start van het proces maakt het lastig om achteraf bij een controle een en ander goed te onderbouwen (pag. 10).
   Acties:
   1. Er zijn afspraken gemaakt over de inhoud van nog aan te maken aanbestedings- dossier, wie dit vastlegt, waar en wanneer (afgerond).
   2. Reeds aangemaakte aanbestedingsdossiers worden gecontroleerd op volledigheid en worden zo nodig aangevuld (afgerond eind Q4-2023).

5. BDO adviseert om zo spoedig mogelijk het proces van inkopen en aanbesteden aan te passen en inkoopstartdocumentatie af te dwingen voor alle inkopen (pag. 10).
   Acties:
   De processen voor Inkoop en Aanbesteden zijn bijna volledig beschreven. Het proces is aangepast op de volgende punten:
   1. Alleen PAV-ers kunnen inkoop aanvragen doen (i.p.v. iedereen).
   2. Voor alle inkoopopdrachten met een waarde van € 7.500 voor leveringen en diensten en € 12.500 voor werken is het verplicht een zaak aan te maken in Djuma en het Inkoop Aanvraagformulier te doorlopen (i.p.v. vanaf € 30.000 voor leveringen en diensten en € 50.000 voor werken).

Onderstaande punten worden onder de aandacht gebracht:

6. BDO constateert dat er een overschot is op het product riool. Dit is opmerkelijk omdat de kosten voor personeel en bouwmaterialen de laatste jaren juist sterk zijn gestegen. In overweging wordt genomen om het op handen zijnde nieuwe gemeentelijk rioleringsplan

kritisch te toetsen en daarmee te waarborgen dat de voorgestelde heffingen structureel in lijn liggen met de geraamde uitgaven (pag. 11).
In de lopende periode van het GRP zijn nog niet alle opgenomen projecten uitgevoerd. De budgetten zoals opgenomen in het GRP zijn gekoppeld aan projecten welke op dit moment in voorbereiding of in uitvoering zijn. In de coronaperiode zijn er minder projecten uitgevoerd en liep de levering van materialen vertraging op. Daarnaast hebben zowel de gemeente als de markt personele capaciteitsproblemen om projecten binnen de termijn van het GRP uitgevoerd te krijgen. Bij het vaststellen van het GRP periode 2024-2028 wordt een nieuwe berekening gemaakt voor de rioolheffing zodat de tarieven in lijn liggen met de geraamde uitgaven.

7. BDO geeft ons in overweging om de (verouderde) notitie reserves en voorzieningen (2013!) overweging om in samenhang met de verbeterde financiële positie van de gemeente om deze notitie te actualiseren en deze onderdeel te maken van het normenkader voor de rechtmatigheidscontrole (pag. 11).
In 2024 wordt de nota reserves en voorzieningen geactualiseerd en vastgesteld. De bijbehorende bestuursopdracht hiervoor is reeds opgesteld. Wij denken erover na om deze onderdeel te maken van het normenkader voor de rechtmatigheidscontrole.

8. BDO geeft de gemeente in overweging om in de afwegingen voor de aanstaande reorganisatie na te gaan op welke wijze de verantwoordelijkheidsurgentie verbeterd kan worden. Daarbij is het ook van belang dat de organisatie in staat is in haar nieuwe vorm adequaat sturing te geven aan taken die voor andere gemeenten worden uitgevoerd, zoals de taken voor gemeente Ommen (pag. 11).
Op dit moment is het reorganisatieproces waarin onze gemeente zich bevindt nog in volle gang. Het verzoek van BDO betreffende de verantwoordelijkheidsurgentie beseffen wij ons ter dege en pakken wij op. Bij de nieuwe inrichting van onze organisatie is vanzelfsprekend aandacht voor de bewustwording van de verantwoordelijkheden van leidinggevenden en medewerkers voor de financiële processen, de P&C-cyclus en het proces rondom de accountantscontrole. Dat geldt eveneens voor de organisatietorische samenwerking met de gemeente Ommen. Dat we risico's zien, is niet vreemd; we gaan immers 'verbouwen terwijl de winkel open blijft'. Bij BDO is aangegeven dat het een plek krijgt in de schets die op 1 september 2023 gereed zou moeten zijn.

9. BDO constateert dat de gemeente nog geformaliseerd beleid heeft inzake welke meerjarige contracten dienen te worden toegelicht in de jaarrekening. Dit is tot op heden nog niet gerealiseerd. Aangeraden wordt om hiervoor een beleid te formaliseren zodat transparant is welke financiële verplichtingen dienen te worden toegelicht in de jaarrekening (pag. 11).
Acties:
1. Er is een medewerker die de rol van contractbeheerder toebedeeld heeft gekregen (afgerond).
2. Er is een document "het beheren en managen van inkoopcontracten" opgesteld die ter goedkeuring ligt bij het CT (in behandeling).

10. BDO vraagt nadrukkelijk aandacht voor het proces van frauderisicobeheersing. Hierbij gaat het om frauderisico's en aandacht voor de gewenste mate van transparantie in de programmarekening en de programmaverantwoording over zowel fraude als het vermogen om financiële risico's op te vangen (pag. 19).
Er is aandacht voor het proces van frauderisicobeheersing. Er is een (concept) fraudebeleid 2023 en een frauderesponsplan opgesteld. Daarnaast is reeds gestart met een (concept) frauderisicoanalyse, welke nog ter bespreking aan proceseigenaren, management en bestuur voorgelegd moet worden. De komende maanden zal deze nog uitwerkt en aangepast moeten

worden. Verder wordt frauderisicobeheersing onderdeel van de reguliere risicosessies t.b.v. de P&C, begroting en jaarrekening.

11. BDO constateert uit haar controle dat door de gemeente verschillen zijn geconstateerd tussen de eigen administratie en de productieverantwoordingen die zijn voorzien van een controleverklaring. De productieverantwoordingen zijn voor € 174.000 hoger dan de lasten in de jaarrekening. Daarmee bestaat een fout omtrent de getrouwheid en daarmee rechtmatigheid van deze lasten (pag. 20).
    De verschillen ontstaan door het moment van aanleveren controleverklaringsoverzicht (31-03) en mogelijkheid om de controleverklaring aan te leveren door de zorgaanbieder (01-04). De prognoses zijn voor de nog niet ontvangen controleverklaringen dan leidend. Voor producties beneden de € 125.000 is geen controleverklaring noodzakelijk. De prognoses kunnen afwijken van de daadwerkelijk later bekende productieverantwoordingen en daarmee kan er een verschil ontstaan.

12. BDO constateert dat uit de ontvangen verantwoordingen van zorginstellingen blijkt dat van een aantal zorginstellingen nog onvoldoende controle-informatie is ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht. Uitgaande van de interne beheersing op het proces van beschikkingen tot en met betalingen bij uw gemeente, de ervaringen uit voorgaande jaren, de uitkomsten van de in 2022 ontvangen controleverklaringen, wordt de resterende onzekerheid Jeugdzorg geraamd op ca. € 964.000 (pag. 20).
    De verschillen ontstaan door het moment van aanleveren controleverklaringsoverzicht (31-03) en mogelijkheid om de controleverklaring aan te leveren door de zorgaanbieder (01-04). De prognoses zijn voor de nog niet ontvangen controleverklaringen dan leidend. Voor producties beneden de € 125.000 is geen controleverklaring noodzakelijk. De prognoses kunnen afwijken van de daadwerkelijk later bekende productieverantwoordingen en daarmee kan er een verschil ontstaan.

13. BDO constateert dat de onzekerheden in de persoonsgebonden budgetten (pgb) worden geraamd op € 112.000 (pag. 21).
    De accountant hanteert een onzekerheidspercentage bij PGB WMO van 15% en bij PGB Jeugd van 45%. We hebben de onderbouwing gezien en hieruit volgend hebben wij de onvolkomenheden ook geconstateerd en gaan ermee aan de slag.

14. BDO constateert dat er nog plan van aanpak c.q. kostenraming is ontvangen voor de werkzaamheden in Vroomshoop Zuidmaten-Oost (pag. 23).
    Wij erkennen dat er nog geen plan van aanpak c.q. kostenraming is aangeleverd als gevolg van capaciteitsproblemen bij de afdeling ruimte waardoor er achterstanden bestaan bij de voorbereiding van werkzaamheden.

15. BDO constateert dat de bevindingen ten aanzien van de naleving van de EU-aanbestedingsregels leiden tot een verklaring met beperking. Er is niet alleen sprake van bevindingen vanuit voorgaande jaren, maar ook van nieuw afgenomen diensten in 2022 die ten onrechte niet Europees zijn aanbesteed (pag. 25).
    Acties:
    - Door presentaties is bewustwording gecreëerd m.b.t. het Inkoop en Aanbesteden (afgerond).
    - Door spendanalyses per kwartaal uit te voeren, wordt eerder zicht gekregen op mogelijke onrechtmatigheden (doorlopend).
    - Middels een handleiding "Inkopen doe je zo" wordt iedereen bewust gemaakt van de juiste wijze van inkoop en aanbesteden (afgerond Q2-2023).

16. BDO vraagt aandacht voor het bewaken van de rechtmatigheid m.b.t. de uitgaven van de verbouwing van het gemeentehuis (pag. 26).
Er zijn ondertekende startformulieren aangeleverd en in het gemeentelijk zaaksysteem opgeslagen.

FINANCIËN

De jaarrekening 2022 sluit met een positief resultaat van € 10.466.914,=. Wij zijn voornemens dit saldo als volgt te bestemmen;

- Klimaatinstallatie brede school Den Ham, uitgaven in 2023	€	100.000
- Inzet personeel storten in reserve personeel	€	547.000
- POK gelden, uitgaven in 2023	€	108.000
- Initiatieven duurzame energiemaatregelen	€	500.000
- Algemene uitkering, uitgaven in 2023 (o.a. energietoeslag)	€	1.008.000
- Dotatie reserve grote projecten	€	8.203.914
	€	10.466.914

Een nadere analyse van de begrotingsafwijkingen en een uitgebreide verschillenverklaring is opgenomen bij de programma's en bij de analyse begrotingsafwijkingen.

COMMUNICATIE

De jaarstukken 2022 worden op de website van de gemeente geplaatst en er wordt een persbericht uitgegeven. De jaarstukken zijn ook in te zien via onze begrotingsapp:
Geldzaken Gemeente Twenterand (begrotingsapp.nl)

Digitale bijlagen:
- Jaarstukken (jaarverslag en jaarrekening) 2022
- Accountantsverslag en controleverklaring
- Rapport Rechtmatigheid 2022
- Actualisatie exploitatieopzetten
- Verslag Archief- en informatiebeheer 2022
- VIC rapportage geheel 2022

Burgemeester en wethouders van Twenterand

De secretaris, de burgemeester,

P.F.G. Rossen Mr. J.C.F. Broekhuizen